

„Piłsudski i Laszczka”

– o niepodległości z przyjaźnią w tle

1. Gra rozpoczyna się przed Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Dobrem. Budynek powstał przed II wojną światową, pierwszym kierownikiem szkoły był Jan Zych. To właśnie kierownik zaprosił na otwarcie nowego budynku Konstantego Laszczkę. Artysta odwiedził Dobrze i ofiarował kilka rzeźb, które trafiły do gabinetu Jana Zycha. Następnie w budynku wyodrębniono salę na rzecz muzeum. W późniejszym czasie zawiązał się Społeczny Komitet Powstania Muzeum Konstantego Laszczki w Dobrem dzięki któremu w miejscowości istnieje muzeum poświęcone rzeźbiarzowi. Dziś przed szkołą znajduje się także pomnik - autoportret K. Laszczki. Odczytaj z niego, w którym roku urodził się artysta, odpowiedź wpisz w kratki.

1

2.

- Kolejny punkt to ulica Kilińskiego 1a. Znajdujesz się przed budynkiem Ochotniczej Straży Pożarnej w Dobrem, w którym od lat 80. do 2018 roku mieściło się Muzeum Konstantego Laszczki. OSP Dobrze założono już w 1915 roku. Ta prężnie działająca jednostka od 1995 roku jako jedna z pierwszych w powiecie mińskim została włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG). OSP Dobrze posiada Młodzieżową Drużynę Pożarniczą oraz Orkiestrę Dętą. Wpisz nazwę znajdującą się na budynku.

8

3.

- Znajdujesz się na skrzyżowaniu ulic Kilińskiego i Kościuszki. Pomnik, który widzisz został wzniesiony w 1938 roku w hołdzie poległym w walkach o niepodległość ojczyzny, a na uroczystość jego odsłonięcia przybył sam wódz armii marszałek Rydz Śmigły. U góry pomnika z lewej strony umieszczono Krzyż Niepodległości i datę 1914-rozpoczęcie I wojny światowej. U góry po prawej stronie umieszczono Krzyż Walecznych i datę 1920-zwycięstwo nad bolszewikami. W 1992 roku z okazji Święta Niepodległości umieszczono tablicę poświęconą pamięci Armii Krajowej Ośrodka V w Dobrem. W 2019 została odsłonięta tablica upamiętniająca 80 rocznicę wybuchu II wojny światowej. Odczytaj i wpisz w kratki inskrypcję z roku 1938.

W

O C

B G M

I I X I I 1 9 3 8 R

12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29

JAK GRAĆ?

Zabierz ze sobą długopis i telefon komórkowy. Musisz odwiedzić wszystkie punkty zaznaczone na mapie i zrobić sobie tam zdjęcie. Do każdego numeru przypisana jest treść zadania do wykonania. Odpowiedzi wpisuj w kratki. Poszczególne litery stworzą hasło końcowe.

Prześlij zdjęcia oraz hasło na e-mail
GRA@GMINADOBRE.PL
pierwsze 6 osób otrzyma nagrody niespodzianki.

O grze

Dlaczego w Dobrem jest muzeum Konstantego Laszczki? Jakiego powiązania mają Laszczka i Piłsudski? Dlaczego Dobrze ma rynek, a inne wsie nie? W jaki sposób Król Zygmunt Stary wpłynął na historię Piłsudskiego? Dobrze ma upamiętnić historię, skrywa wiele tajemnic, ciekawą historię, wydarzeń oraz postaci, które poznasz dzięki udziałowi w grze.

4.

- Idź ulicą Kościuszki, przed budynkiem Urzędu Gminy znajduje się pomnik postawiony w

HOŁDZIE ŻOŁNIERZOM B.C.H. I A.K. POLEGŁYM W WALKACH O WOLNOŚĆ OJCZYZNY I POMORDOWANYM W ŁAGRACH SOWIECKICH W LATACH 1939-1945.

Na tablicy wyryto datę postawienia pomnika przez Kolegów z V Ośrodka w Dobrem. Wpisz w kratki rok.

2

5. Kolejny punkt to ulica Rynek 28. Znajdujesz się przed piekarnią, która działa w Dobrem od 1959 roku. Początek działalności rodzinnej firmy sięga lat czterdziestych ubiegłego stulecia, kiedy powstała pierwsza piekarnia w Mińsku Mazowieckim. Zapach pieczonego chleba jest charakterystyczny dla dobrzańskiego rynku, szczególnie wcześniej rano... Odczytaj z szyldu nazwisko właścicielki piekarni.

3

6. Przejdź na drugą stronę ulicy. Idąc obrzeżem parku (strona południowa) na jednym z drzew znajdziesz starą tabliczkę-ślada przeszłości. Musisz wiedzieć, że kiedyś nie było tu parku, w tym miejscu organizowano targi. W każdy poniedziałek do Dobrego zjeżdżali się handlarze i kupujący z całej okolicy. Najstarsi mieszkańcy jeszcze to pamiętają. Obecnie w Dobrem także odbywają się targi, w innym miejscu i już nie na taką skalę. Wpisz w kratki informację z tabliczki.

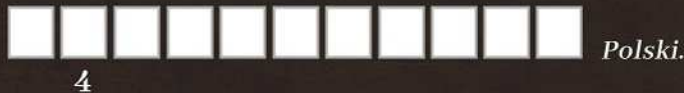

7

Dobre było kiedyś miastem. Akt lokacyjny wystawił król Zygmunt Stary w roku 1530. O miejskiej przeszłości Dobrego świadczy układ przestrzenny-tworzą go dwie drogi rozwidlające się, a następnie zbiegające na kształt wrzeczona. Dobre posiada także herb.

7. Kieruj się do centrum parku, w którym ustawiony jest pomnik. Popiersie Józefa Piłsudskiego wykonano z brązu według rzeźby Konstantego Laszczki. Obecny pomnik jest repliką popiersia, które stało przed drugą wojną światową przy Szkole Powszechnej w Dobrem. Popiersie Piłsudskiego-pierwszego patrona szkoły, zniknęło po wyzwoleniu Polski w niewyjaśnionych okolicznościach i do dnia dzisiejszego nie wiadomo, gdzie się znajduje. Pomnik w parku został odsłonięty 5 maja 2002 roku, na uroczystości obecny był Prezydent Ryszard Kaczorowski. Dokończ zdanie:

Józef Piłsudski był pierwszym

Polski.

4

9. Idź do Muzeum Konstantego Laszczki. Zobaczysz tam wiele prac artysty, który urodził się niedaleko Dobrego. Laszczka był rzeźbiarzem, ceramikiem, grafikiem, rektorem Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, człowiekiem bardzo utalentowanym. Był także przyjacielem Józefa Piłsudskiego, wykonał wiele jego wizerunków. W muzeum znajdziesz prace związane z tematyką niepodległościową. Odszukaj gipsowy projekt pomnika przedstawiający Józefa Piłsudskiego na Kasztance wraz z żołnierzami. Odczytaj pierwszy człon tytułu i wpisz.

Jeśli muzeum będzie nieczynne możesz skorzystać z wirtualnej strony www.muzeumluszczka.pl

5

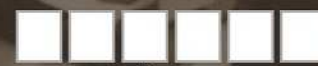
10. Skieruj się w stronę kościoła, który znajduje się we wschodniej pierzei rynku. Kościół zbudowano w latach 1873-1878, według projektu Bolesława Podczaszyńskiego, w miejsce drewnianego kościoła, który spłonął w 1873 roku. Funkcję dzwonnicy pełni murowana brama, która powstała w latach siedemdziesiątych XIX wieku z zawieszonymi trzema dzwonami. Każdy dzwon posiada imię. Odczytaj i wpisz imię dzwona (pierwszego z lewej strony).

6

8.

Tuż obok Muzeum znajduje się tablica turystyczna z wieloma ciekawostkami. Musisz wiedzieć, że przez Dobre przebiegał szlak, który przez kilka wieków był jednym z najważniejszych traktów handlowych Rzeczypospolitej łączącym Warszawę z Wilnem, czyli Koronę Polską z Wielkim Księstwem Litewskim. Czasy świetności szlaku przypadają na wiek XVIII. Na szlaku rozmieszczone były stacje, które pełniły rolę urzędów pocztowych, gospód z noclegiem oraz miejsc zmiany koni. Stacja znajdowała się także w Makowie (dziś Makówiec Mały i Duży-teren gminy Dobre). Źródła podają, że sam Król Stanisław August Poniatowski zatrzymał się na stacji w Makowie, aby zjeść śniadanie. Odczytaj i wpisz nazwę szlaku.

9

11.

Przejdź przez bramę, po prawej stronie dziedzińca kościelnego zobaczysz kapliczkę maryjną upamiętniającą postać księdza, który od święceń aż do śmierci nieprzerwanie służył w Dobrem (61 lat) i był budowniczym świątyni. Wpisz jego imię i nazwisko.

10

12.

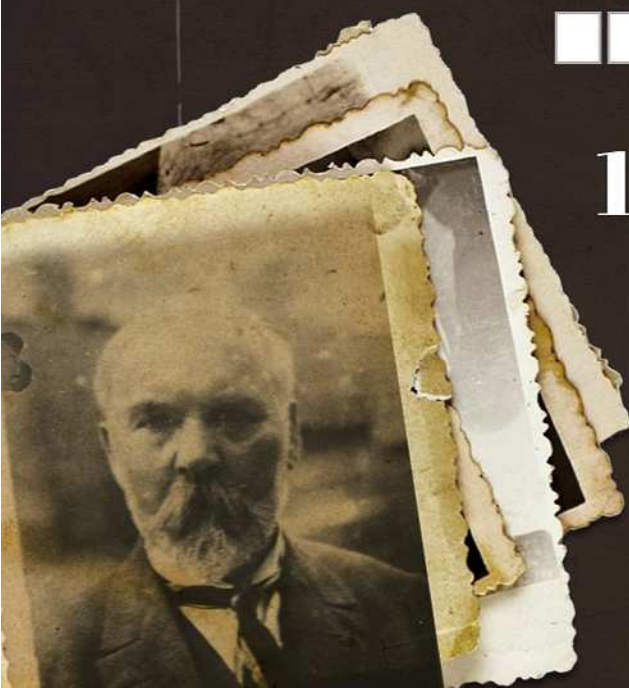
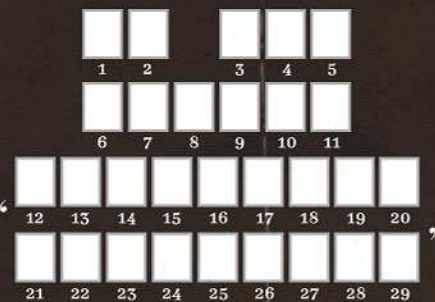
Ostatni punkt to pomnik poświęcony pamięci poległych bohaterów w 10-tą rocznicę odzyskania niepodległości Polski. Cokół został wykonany z kamieni polnych, zwieńczony żelaznym krzyżem. Odczytaj i wpisz w kratki inskrypcję.

11

Hasło końcowe

Projekt współfinansowany ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego.